

(3) De woonplaats van God in de Geest

1. Inleiding: welkom thuis

*De golven zingen
het aloude refrein
van een wereld zonder pijn
een eeuwig lied.*

*De luchten ademen
een gezongen verhaal
van een eindeloze zaal
zonder verdriet.*

*De aarde fluistert
een geheiligd gezang
voor wie alleen is en bang
in de ziel.*

*De bergen juichen
een nieuw 'welkom thuis'
van het eeuwige huis
waarin ik kniel.¹*

2. Het huis waarin ik kniel

Wanneer ik in alle rust de schoonheid zie van Gods schepping, wordt in mij het verlangen sterker om zichtbaar daar te zijn waar God is; in Zijn woning. Nu mag ik al door geloof in Gods nabijheid zijn, straks in aanschouwen. Maar als ik dan nu door geloof in Zijn nabijheid mag zijn, voel ik mij dan ook thuis bij deze God? Schept Hij in mij een thuisgevoel? En moet het een gevoel zijn? En is de heilige Geest mij gegeven om mij thuis te laten zijn in de hemel?

Als kinderen van God mogen wij thuis zijn bij de hemelse Vader. Wij hebben immers altijd de toegang tot Hem. Maar thuis zijn bij de Vader, kan best nog een probleem zijn. Welke oorzaken kunnen er liggen dat jij niet thuis kunt zijn bij de Vader?

- Je weet eigenlijk niet wat het is om echt ergens thuis te zijn, omdat je nooit een echt thuis op aarde hebt gehad. Want thuis zijn betekende geen veilige plek hebben en altijd maar op je hoede zijn.
- Je kunt je zo moeilijk verbinden met een ander. De ander zou je namelijk in de steek kunnen laten. De ander kan je kwetsen. De ander kun je verliezen. Hoe zeker ben je dat God altijd van je zal houden?
- Je bent in je relatie met God zo druk bezig om Hem te dienen, dat je vergeet dat je gewoon in Zijn nabijheid mag zijn, zonder iets te moeten of hoeven doen.

¹ Uit de bundel 'Heimwee naar God' Ronald Lammers. Uitgeverij Everread.

- In het verhaal van de 'verloren zoon' zegt de vader tot de oudste zoon, die hem verwijt dat er voor hem nooit een groot feest is gegeven, 'Al het mijne is het jouwe'². Het kan zijn dat je niet weet wat je moet voorstellen als de hemelse Vader zegt: al het Mijne is het jouwe. Je kent de voorrechten van het kind van God zijn nog niet.
- Je identiteit wordt niet bepaald door de Vader, maar de mensen om ons heen.
 - Je vindt je waarde niet in wie je bent, maar in wat je doet.
 - Je hebt het opperkleed van gerechtigheid niet aangetrokken (zoals de jongste zoon mocht aandoen), maar blijft hangen in schuldgevoel en overspannen verwachtingen van jezelf.

3. De voorrechten van een kind van God

Het tekstgedeelte dat in deze studie centraal staat is **Efeziërs 2:19-22**

19 Zo zijt gij dan geen vreemdelingen en bijwoners meer, maar medeburgers der heiligen en **huisgenoten Gods**, **20** gebouwd op het fundament van de apostelen en profeten, terwijl Christus Jezus zelf de hoeksteen is. **21** In Hem wast elk bouwwerk, goed ineenluitend, op tot een tempel, heilig in de Here, **22** in wie ook gij mede gebouwd wordt tot **een woonstede Gods in de Geest**.

In dit bijbelgedeelte wordt gesproken over drie van vier voorrechten van een kind van God. Het eerste voorrecht vinden we in **:18**.

1. We hebben de toegang tot de Vader in één Geest.
2. Wij zijn medeburgers van de heiligen
3. Wij zijn huisgenoten van God
4. Wij zijn de woonplaats van God in de Geest

Kennen wij deze voorrechten? In de vorige studie hebben wij diepgaande nagedacht over de toegang tot de Vader in één Geest. We hebben ontdekt dat wij in Christus altijd in de tegenwoordigheid van de hemelse Vader kunnen zijn. Hij is altijd in onze nabijheid. Dit betekent dat wij niet krampachtig hoeven te zoeken naar een aanraking van de Vader of een ervaring van Zijn nabijheid o.i.d. We kunnen ons ontspannen in Zijn omgeving en tot innerlijke rust komen, zelfs als wij ons midden in de stormen van het leven bevinden. In deze studie onderzoeken wij met name het vierde voorrecht; wij zijn de woonplaats van God in de Geest.

Tussen een woonplaats van God zijn in de Geest en toegang hebben tot de Vader in één Geest staan twee andere voorrechten. En we verstaan het vierde voerecht pas goed, wanneer we ook kijken naar deze twee.

4. De stad, het huis en de woonplaats van God

Wat opvalt is dat de voorrechten van een kind van God verbonden zijn met een plaats. We kunnen denken aan drie plaatsen: de stad, het huis en de woonplaats van God.

² Lukas 15

- 1. De stad van God** is nu het rijk van God in de hemel en deze wordt bewoond door burgers, zoals Paulus dit beschrijft in zijn brief aan de Filippenzen³.
- 2. Het huis van God** mogen we zien als Gods tempel en wordt bewoond door huisgenoten. Deze tempel van God mogen wij verbinden met het Lichaam van Christus; de benaming van de gemeente⁴.
- 3. De woonplaats van God** zijn alle kinderen van God tezamen (De Gemeente). God woont daar in Zijn geest.

Laten we hier wat dieper op in gaan.

4.1. De stad van God

Waarom we in dit bijbelgedeelte mogen denken aan een stad, is door het woord 'burgers'. Wanneer Paulus in de Filippenzenbrief spreekt over 'burgers van een rijk in de hemelen', spreekt hij letterlijk over 'het burgerschap' in de hemel. Wij, als kinderen van God, hebben het recht te wonen in een nog verborgen rijk in de hemel. Dit recht is ons geschonken door genade, omdat wij door geloof kinderen van God zijn geworden⁵. Wij mogen daar nu zijn samen met alle verlost, die heiligen worden genoemd. Vroeger waren de heidenen in het aardse Jeruzalem 'vreemdelingen en bijwoners'. M.a.w. zij hoorden daar niet. Sterker: zij hoorden daar niet thuis te zijn. Nu is echter alles veranderd. Er wordt geen onderscheid meer gemaakt tussen de gelovige heiden en de gelovige Jood in Christus. Zij zijn samen één gemaakt door het verzoeningswerk van Christus. Met elkaar mogen zij nu deelhebben aan het nog verborgen rijk in de hemel. Met elkaar mogen zij daar God loven en prijzen.

4.2. Het huis van God

Het huis van God wijst op een nog groter voorrecht voor een kind van God. Niet alleen mogen wij geestelijk verblijven in de hemel, in de nabijheid van God, of anders gezegd, niet alleen mogen wij wandelen in de straten van de stad van God, we mogen zelfs verkeren in het huis van God. Niet als een toevallige gast, maar als een huisgenoot. Paulus zegt in **Efeziërs 3** dat wij nu de vrijmoedige toegang hebben tot de Vader⁶. Wij zijn huisgenoten geworden van God. Wij mogen bij Hem ons thuis voelen. Joden en heidenen mogen nu door geloof samen één huis vormen. Je mag zelfs spreken van een huisgezin, met God als Vader. Dit huisgezin is de gemeente; het Lichaam van Christus. Dit lichaam van Christus is tevens een huis. Daarom mogen wij het Lichaam van Christus ook een tempel van God noemen. Zoals er onder het Oude Verbond een aardse tempel was, in een aardse stad, zo is er nu, een hemelse tempel in een hemelse stad; de Gemeente, verborgen in de hemel, maar in de gelovigen aanwezig op aarde.

4.3. De woonplaats van God

En zo komen wij bij het vierde voorrecht waar bij het accent van het wonen bij God in Zijn stad en in Zijn huis wordt verschoven naar het feit dat God wil

³ Filippenzen 3:20.

⁴ 1 Timotheus 3:15

⁵ Efeziërs 2:8

⁶ Efeziërs 3:12

wonen bij ons of beter gezegd in ons. In dit beeld zijn wij niet meer huisgenoten van God, maar het huis zelf! Het huis dat er in de eerste plaats is voor de hoofdbewoner; God zelf! In de Gemeente, heeft God nu een plaats op aarde waar Hij kan en wil wonen. De letterlijke betekenis van het woord 'woonplaats' is 'beneden-huis-plaats'. In deze Gemeente wil Hij Zich thuis voelen! Over dit huis mogen wij vanuit ons bijbelgedeelte drie dingen leren:

1. Dit huis is gebouwd op het fundament van de apostelen en de profeten⁷.

Aan hen is het geheim geopenbaard dat gelovigen uit de heidenen en gelovigen uit de Joden nu één Lichaam vormen, één huis!⁸ Feitelijk vormt deze openbaring het fundament van de Gemeente; het Lichaam van Christus.

2. Het huis is nog niet af.

In de opbouw richt het zich op de 'sluitsteen' van het gebouw. De sluitsteen is Christus. De sluitsteen wordt in ons bijbelgedeelte vertaald met hoeksteen. Over de plaats van de hoeksteen wordt verschillend gedacht. De ene uitlegger ziet deze plaats als het fundament van het gebouw, de andere (o.a. Henk Medema) ziet in deze steen de sluitsteen, d.i. de hoogste gevelsteen die de bekroning vormt van het gebouw. Hij schrijft in zijn commentaar op de Efezebrief: "*Christus Jezus is Zelf de hoeksteen. Wij moeten daarbij niet denken aan het fundament, maar aan de sluitsteen, de hoogste gevelsteen die de bekroning vormt van het gebouw, en naar welke steen alle andere bouwstenen gevoegd moeten worden. De gevelsteen werd het laatst geplaatst, met grote feestelijkheid⁹. Dat past precies in het beeld dat deze Brief schetst: Gods plannen hebben uiteindelijk ten doel aan Christus de eerste plaats te geven, maar zolang Hij nog niet zichtbaar in deze wereld de plaats van eer inneemt, is de Gemeente de manifestatie van Gods voornemens in Christus. Als een huis werd gebouwd, moesten alle stenen zó bijeen gevoegd worden, dat tenslotte de sluitsteen de daaraan toekomende plaats kon krijgen. Tijdens de bouwwerkzaamheden werd het dan hoe langer hoe duidelijker waar straks de plaatsing van de sluitsteen zou geschieden. Zo worden in de Gemeente van God allerlei elementen bijeengevoegd, Joden en heidenen zonder onderscheid, en overal waar dat bouwwerk gestalte krijgt, is een verwijzing zichtbaar naar de 'hoofd des hoeks'¹⁰ die al klaar ligt en die uiteindelijk de bekroning zal vormen van het gebouw. Dat is wat nu aan de gang is, zo legt Paulus uit. Dat is het werk van de heilige Geest aan Joden en heidenen. Alles voegt zich samen, en zo ontstaat een huis, een tempel¹¹.*

⁷ Bij de profeten moeten we niet denken aan de profeten van het OT, maar aan de Nieuw Testamentische profeten, die zicht hebben gekregen op het geheimenis van het Lichaam van Christus! In deze profeten mag je Paulus zien en zijn medewerkers.

⁸ Efeziërs 3:5.

⁹ Zacharia 4:7

¹⁰ Zie Psalm 118:22 (Staten Vertaling). Lett. de vertaling van het Hebreeuwse woord: roosj-pinnah, in de LXX (Septuaginta, Griekse vertaling van het OT) is het de vertaling van 'kephale goonias'

¹¹ 'De Nieuwe Mens' Bijbelstudies bij de brief van Paulus aan de Efeziërs, blz. 132.

3. Het huis moet 'groeien'.

Het woord 'woonstede' (NBS) of 'woonplaats' (NBV) is de vertaling van het Griekse woord 'katoiketerion'. De enige keer dat dit woord elders in de Bijbel voorkomt is in **Openbaring 18:2**¹². Daar is straks de zichtbare stad Babel een woonplaats voor demonen. Hier is de gemeente nu een onzichtbare woonplaats van God! We kunnen ook de vergelijking trekken met **Efeziërs 2:2** waar staat:

2 waarmee u de weg ging van de god van deze wereld, de heerser over de machten in de lucht, de geest die nu werkzaam is in hen die God ongehoorzaam zijn.

Toen wij als gelovigen nog dood waren in zonden en misdaden, d.w.z. toen wij nog geen toegang hadden tot de Vader in één Geest, vanwege ons ongelof, toen werden wij beheerst door 'de heerster over de machten in de lucht' (satan). Hoewel we hem niet kenden als het ultieme kwaad, waren wij gevoelig voor al zijn influisteringen en deden wij van nature wat kwaad was in de ogen van de Heer.

Maar door het verzoeningswerk van Christus te erkennen als ook voor ons, werden we verzoend met God en verzegeld met (de) heilige Geest waardoor wij nu in de nabijheid van God verkeren. Door Zijn Geest is hij nu werkzaam in ons die daardoor God gehoorzaam willen zijn!

Het woord 'katoiketerion' is verwant met het woord 'oikos' (huis). Kijk maar eens naar de volgende woorden die ook in **Ef.2:19-22** voorkomen:

Oikeio	=	huisgenoten
Epoikodomomai	=	opgebouwd
Oikodome	=	gebouw (bouwwerk)
Sunoikodomeoma	=	mee (samen) opgebouwd worden

De gelovigen worden gezien als bouwstenen van een geestelijk huis; de gemeente. Samen worden opgebouwd tot een woonplaats van God in de Geest. Het huis is nog niet voltooid. Er wordt nog steeds gebouwd. Willen wij ons laten gebruiken als levende stenen?

God woont nu in Zijn Gemeente. In Christus is Hij het hoofd van de Gemeente, die Lichaam van Christus wordt genoemd¹³. Hier zijn we de ene God, bestaande in drie te onderscheiden (maar niet te scheiden) personen samenkomen. Want als er staat dat wij een woonplaats van God zijn in de Geest, geeft dit aan hoe God in de Gemeente woont; namelijk in Zijn Geest. En deze Geest is niet meer geografisch aan een plaats gebonden¹⁴. Door deze Geest kunnen wij nu als Gemeente God aanbidden in geest en waarheid. We hoeven daarvoor niet meer naar Jeruzalem en naar de tempel daar, we hoeven zelfs niet naar de kerk of naar het gemeentegebouw. Overall kunnen we nu God aanbidden. God woont in al

¹² Openbaring 18: 2 Met een krachtige stem riep hij: 'Gevallen, gevallen is Babylon, die grote stad! Ze is een woonplaats voor demonen geworden, ze biedt onderdak aan elke onreine geest, elke onreine vogel en elk onrein, afschuwelijk dier.

¹³ Efeziërs 1:22,23

¹⁴ Vergelijk Johannes 4:21-24

de gelovigen samen door Zijn Geest. En door Zijn Geest kan God werkzaam zijn in de harten van al Zijn kinderen!

5. Het opbouwwerk van de Geest

God woont dus door Zijn Geest in de Gemeente; het Lichaam van Christus. In de Gemeente wil Hij door Zijn Geest geestelijk werk verrichten. Dit geestelijke werk is verbonden aan onze geestelijke positie in de hemel, waar wij geestelijke zegeningen hebben ontvangen in Christus.

Waar ik mij zorgen over maakt is dat de aandacht van de geestelijke zegen voor een kind van God wordt verschoven naar aardse zegen. Soms heb ik de indruk dat er alleen een geestelijk werk van God wordt verricht wanneer een gelovige lichamelijk genezen wordt, bevrijdt wordt van demonische machten en God kan ervaren in prachtige aanbiddingsdiensten met het gevoel aansprekende muziek.

Wij mogen God dankbaar zijn wanneer er iemand lichamelijk wordt genezen door Gods kracht. Wij mogen dankbaar zijn wanneer een gelovige niet meer gebonden is aan allerlei demonische machten en daadwerkelijk vrij mag zijn. We mogen ook genieten van prachtige aanbiddingsdiensten. Maar mijn punt is dat soms alleen deze zaken als geestelijk wordt gezien. Waarbij geestelijk bijna hetzelfde wordt als bovennatuurlijk.

Gods werk in de huidige tijd is een geestelijk werk. Want Hij verricht Zijn werk door Zijn Geest. Zijn communicatie met Zijn kinderen is door Zijn Geest. Zijn Geest is werkzaam in onze harten. En Zijn Geest doet ons o.a. oog krijgen voor de volgende geestelijke zaken:

a. voor het begrip 'samen'.

Paulus heeft, door de Geest geïnspireerd, een duidelijk voorliefde voor woorden die in het Grieks beginnen met 'sun'. Dit woord wordt vertaald met 'mede' of 'samen'. Wanneer we nu kijken naar de woorden die in de Efezebrief beginnen met 'sun' zien we duidelijk dat deze woorden tot doel hebben onze eenheid als gelovigen in Christus met God en elkaar te benadrukken:

• Ef.2:5	Mede levend maken	<i>sunnooiopoiee</i>
• Ef.2:6	Samen zitten	<i>sun kathizo</i>
• Ef.2:6	Mede opwekken	<i>sun egeiroo</i>
• Ef.2:19	Medeburger	<i>sun polites</i>
• Ef.2:21	Samengevoegd worden	<i>sun harmologeomai</i>
• Ef.2:22	Samen opgebouwd worden	<i>sun oikodomeomai</i>
• Ef.3:6	Mede-erfgenamen	<i>sun kleronomoi</i>
• Ef.3:6	Mededeelgenoot	<i>sun metochos</i>
• Ef.3:6	Medeïngelijfde	<i>sun somoos</i>
• Ef.4:3	Samenbinding (band)	<i>sun desmos</i>
• Ef.4:16	Samengevoegd worden	<i>sun harmologeomai</i>
• Ef.5:7	Mededeelgenoot	<i>sun metochos</i>

Hieruit blijkt duidelijk dat onze verbondenheid met God de Vader in de verbondenheid met de Here Jezus Christus nooit los kan staan van de verbondenheid die wij met elkaar als gelovigen hebben. Wij zijn samen het

Lichaam van Christus. Wij hebben elkaar nodig! Wij dienen elkaar in het dienen van God. In je eentje geloven is er dus niet bij. Gods werk door Zijn Geest doet ons verlangen naar andere gelovigen met wie wij dit werk kunnen delen en beleven.

b. voor de 'sluitsteen' van het gebouw

De Geest van God richt onze aandacht op de 'sluitsteen' van het gebouw waarin Hij woont; Christus Jezus. De Geest van God is gekomen om Christus te verheerlijken. Hebben wij die eer van Christus steeds voor ogen? Als wij ons voegen in het gebouw, dan zouden we ons moeten richten op Christus. Helaas, zoals ik hierboven al beschreef, zie ik de laatste tijd een accentverschuiving van de Genezer naar de genezing; van de Gever naar de gave en van de God die aanbeden moet worden naar de perfecte aanbiddingsdienst. En wiens eer wordt daarin gezocht? Heel vaak is het toch weer de mens die centraal staat.

c. Voor de hemelse positie waarin een kind van God is geplaatst

Paulus beschrijft in de Efezebrief dat wij:

- mede levend gemaakt zijn met Christus
- mee opgewekt zijn met Christus
- met Christus zijn gezet in de hemelse gewesten
- mee opgebouwd worden tot een woonplaats van God in de Geest.

Uit dit rijtje blijkt dat het opgebouwd worden tot een woonplaats van God in de Geest verbonden is met onze hemelse positie. De plaats waar we door geloof mogen verkeren is de hemel, waarin wij vrij met God mogen omgaan. Toch is deze positie een verborgen positie. In deze positie hebben wij geestelijke zegeningen ontvangen, die beschreven staan in **Efeziërs 1**.

Waarom maken we ons dan vaak zo druk om onze positie op aarde? Door een m.i. scheefgegroeide interpretatie van Gods Woord menen steeds meer gelovigen dat we als gemeente de plaats van Israël hebben ingenomen. Waar Israël in het O.T. door wetbetrachting zegen mocht verwachten in lichamelijke genezing en welvaart, zijn er nu in onze tijd gelovigen die deze zegeningen verbinden met een heilig, God toegewijd leven. M.a.w. als wij leven in gehoorzaamheid aan God, mogen wij lichamelijke genezing verwachten en voorspoed op aarde! En als deze genezing en dit geluk op aarde uitblijft door daadwerkelijk lijden en strijden, dan spreken we plotseling dat er te weinig 'Geest' is in de gemeente. En dat mensen lijden door gebrek aan geloof of dat de gemeente weinig wonderen en tekenen ziet omdat er zonde heerst in de gemeente... Laten wij waakzaam zijn. De gemeente heeft nog steeds een hemelse roeping. En in die hemelse roeping mogen wij leven vanuit hemelse, verborgen, zegeningen. Deze zegeningen helpen ons om niet meer allerlei aardse zegeningen na te jagen, maar ons te richten op Christus in wie wij alles ontvangen hebben wat nodig is¹⁵. Deze zegeningen helpen ons om een intimiteit met God te beleven die voorheen, onder het Oude Verbond niet mogelijk was. Wanneer we deze zegeningen voor ogen houden en God daarvoor danken, gaan we daadwerkelijk zien dat God in ons woont en een buitengewoon bijzonder plan uitwerkt in de Gemeente vandaag. Zo hoeven wij niet meer van de Geest te ontvangen, maar danken voor de volheid van de Geest die wij ontvangen hebben.

Wij zijn daadwerkelijk een woonplaats van God in de Geest. Het is zoals Henk Medema zo prachtig beschrijft in zijn commentaar op de Efezebrief: *Hoe zouden we*

¹⁵ Romeinen 8:32; 2 Petrus 1:3.

zwijgend en somber kunnen wonen in de onmiddellijke tegenwoordigheid van de Vader die ons zó heeft gezegend, en die ons zó in Christus Jezus zijn eigen heerlijkheid heeft getoond...?

Wij wonen bij God, maar God woont ook in ons. Henk Medema schrijft: God wil daar graag wonen, in de Geest. Voor ons is het een onuitsprekelijke vreugde, zó dicht tot de Vader te zijn gebracht. Maar voor God is het ook een vreugde, dat Hij de zijnen nu zó dicht bij Zich kan hebben. Hij woont daar graag. Het gebouw moet nog verder 'groeien' en 'opgebouwd' worden; pas straks, in de eeuwigheid, is het volmaakte gekomen. Maar anderzijds: hoewel er over 'bouw' en 'groei' gesproken wordt, wij vinden hier niet de geringste toespeling op onvolmaaktheid.. Gods huis is het, gegrond op het volbrachte werk van Christus, waar de zijnen de gemeenschap met de Vader genieten in de kracht van de Heilige Geest¹⁶.

6. Gedicht: Laat mijn hart Uw woonplaats zijn

*Laat mijn hart Uw tempel zijn
waarin U graag wilt wonen.
Laat het eerlijk zijn en rein.
Zich richtend op de Zoon en
het volmaakte samen-zijn.*

*Laat mijn hart Uw vreugde zijn
waarin U graag wilt leven.
Laat het open zijn in pijn.
Zich richtend op vergeven
van het tekortgeschoten zijn.*

*Laat mijn hart Uw liefde zijn
waarin U graag wilt werken.
Laat het willig zijn en klein.
om mij alleen in U te sterken
door altijd in U te zijn.*

¹⁶ 'De Nieuwe Mens' Bijbelstudies bij de brief van Paulus aan de Efeziërs, blz. 129.